

Dosarul nr. 3r-19/23
2-19104403-01-3r-25012023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. I. Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

DECIZIE

15 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Primăria orașului Durlăști
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a
Diane Butnaru și Asociației Obștești „Juriștii pentru Drepturile Omului”,
reprezențați de avocatul Vasili Ciuperca împotriva Primăriei orașului Durlăști cu
privire la obligarea furnizării informației și încasarea cheltuielilor de judecată
împotriva încheierii din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Primăria orașului Durlăști
împotriva hotărârii din 19 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pe
motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la
art. 232 alin. (2) Cod administrativ

constată:

La 19 iunie 2019, Diana Butnaru și AO „Juriștii pentru Drepturile Omului”,
reprezențați de avocatul Vasili Ciuperca au depus cerere de chemare în judecată
împotriva Primăriei or. Durlăști, concretizată prin cererea din 11 iulie 2019, cu
privire la obligarea furnizării informației și încasarea cheltuielilor de judecată.

Întemeindu-și pretențiile în baza art. 34, 53 din Constituție, art. 10 din
Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților
Fundamentale, art. 10, 11, 13, 16, 23, 24 din Legea nr. 982 din 11 mai 2000
privind accesul la informație, art. 189 alin. (1), (2), 206 alin. (1), 224 alin. (1) Cod
administrativ, au solicitat admiterea acțiunii, obligarea Primăriei or. Durlăști să
furnizeze informația solicitată de Diana Butnaru și AO „Juriștii pentru Drepturile
Omului” prin cererea nr. 94/2019 din 3 mai 2019, precum și încasarea de la
Primăria or. Durlăști în beneficiul AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” a sumei

de 3 616 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată pentru acordarea serviciilor de asistență juridică.

Prin hotărârea din 19 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea.

A fost obligată Primăria or. Durlăști să furnizeze AO „Juriștii pentru Drepturile Omului” și Diane Butnaru informația solicitată prin cererea nr. 94/2019 din 3 mai 2019, recepționată la 7 mai 2019.

A fost încasată din contul Primăriei or. Durlăști în beneficiul AO „Juriștii pentru Drepturile Omului”, suma de 3 616 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma cheltuielilor pentru asistență juridică.

La 2 august 2022, prin intermediul poștei electronice, Primăria or. Durlăști a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 19 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

La 7 noiembrie 2022 și, ulterior, la 8 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, a fost prezentată motivarea apelului împotriva hotărârii din 19 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

Prin încheierea din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Primăria or. Durlăști împotriva hotărârii din 19 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

La 10 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice, Primăria or. Durlăști a depus recurs împotriva încheierii din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, anularea integrală a încheierii instanței de apel, cu emiterea unei noi încheieri de repunere în termen a cererii de apel motivate.

În motivarea recursului a invocat că Primăria or. Durlăști a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe la data de 4 octombrie 2022, prin intermediul poștei electronice, iar specialistul din cadrul primăriei a recepționat-o la data de 10 octombrie 2022, fapt confirmat în registrul de evidență a documentelor de intrare.

A precizat că din lipsa personalului, dar și din cauza moratoriului instituit de către Guvernul Republicii Moldova privind angajările în sectorul bugetar, Primăria or. Durlăști nu a organizat desfășurarea concursului pentru ocuparea funcțiilor publice mai mult de 8 luni ale anului 2022.

Așadar, a opinat că aceste circumstanțe constituie temei pentru repunerea în termen a examinării cererii de apel împotriva hotărârii din 19 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea

contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Din actele cauzei rezultă că încheierea recurată a fost notificată recurentei Primăria or. Durlăști la data de 26 decembrie 2022, fapt ce se atestă prin avizul poștal de recepție (f. d. 136).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 10 ianuarie 2023, în termenul legal.

Conform art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inoportună invitarea părților la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

Din materialele dosarului rezultă că la 2 august 2022, prin intermediul poștei electronice, Primăria or. Durlăști a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 19 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani (f. d. 97).

Este cert și faptul că la 7 noiembrie 2022 și, ulterior, la 8 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, a fost prezentată motivarea apelului împotriva hotărârii din 19 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de respingere ca neîntemeiată a acțiunii (f. d. 110-114, 117-119).

Se mai constată că prin încheierea din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Primăria or. Durlăști împotriva hotărârii din 19 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ (f. d. 131-134).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată ca justificată concluzia Curții de Apel Chișinău de declarare a apelului inadmisibil.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. e) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este

inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În același timp, potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Din dispozițiile art. 97 alin. (1) și (3) Cod administrativ, rezultă că notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Cu referire la normele legale enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că hotărârea motivată din 19 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani a fost notificată la adresa electronică a Primăriei or. Durlești, durlestiprimarie@gmail.com, la 3 octombrie 2022, fapt ce se atestă prin extrasul de pe poșta electronică (f. d. 103).

La acest capitol, instanța de recurs scoate în evidență că adresa electronică nominalizată reprezintă o adresă veridică și funcțională a Primăriei or. Durlești, fapt care se desprinde inclusiv prin accesarea paginii web oficiale a autorității publice locale, la rubrica „Contacte”, <https://durlesti.md/ro/contacte.html>.

Distinct de aceste constatări, este indubitabil că termenul de depunere a apelului motivat, prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a început să curgă la data de 4 octombrie 2022, ziua imediat următoare notificării hotărârii motivate a primei instanțe și a expirat la 2 noiembrie 2022.

Cu toate acestea, Primăria or. Durlești a depus apelul motivat împotriva hotărârii din 19 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, doar la data de 7 noiembrie 2022, respectiv, în afara termenului legal.

Suplimentar, instanța de recurs va menționa că, în conformitate cu art. 237 alin. (1) Cod administrativ, prevederile art. 65 alin. (1)-(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Potrivit art. 65 alin. (1) și (2) Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Raportând la caz prevederile legale enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că termenul

de depunere a motivării apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea depunerii apelului în termen.

În speță, Primăria or. Durlăști nu a înaintat instanței de apel o cerință de repunere în termen, cu anexarea probelor justificative de omitere a termenului legal.

Se va nota că, deși Primăria or. Durlăști, în prezenta cerere de recurs, a solicitat repunerea în termen a apelului, la această etapă solicitarea dată este una depășită, având în vedere că competență de a examina cererea de repunere în termen a apelului este instanța de apel, fapt ce derivă expres din prevederile art. 237 alin. (2) Cod administrativ.

Or, potrivit art. 24 alin. (1) și (2) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Prin urmare, este cert că, contrar acestor prevederi legale, Primăria or. Durlăști nu a depus diligența necesară în vederea prezentării motivării apelului în termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ și, respectiv, protejării dreptului său de acces la instanță.

Astfel fiind, cele relatate mai sus descalifică argumentele recurente, precum că hotărârea motivată a primei instanțe a fost recepționată de către specialistul din cadrul Primăriei or. Durlăști abia la data de 10 octombrie 2022, întrucât, pe lângă faptul că aceste susțineri au caracter declarativ, acest lucru care nu determină începutul curgerii termenului de depunere a apelului motivat.

Cu referire la alegațiile recurente, precum că în cadrul Primăriei or. Durlăști se atestă o insuficiență a angajaților, instanța de recurs nu le poate reține ca fiind plauzibile, or, circumstanțele respective vizează chestiuni manageriale de ordin intern ale primăriei și nu pot servi drept un motiv justificativ pentru omiterea unui termen legal de procedură, care este unul imperativ.

În susținerea raționamentului dat, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază și statutul special al recurente, și anume cel de autoritate publică, care, în exercitarea atribuțiilor sale funcționale, este ținută să acționeze în strictă conformitate cu principiul legalității.

Or, în sensul art. 21 alin. (1) Cod administrativ, *autoritățile publice* și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte normative.

Distinct de cele menționate mai sus, se atestă legalitatea încheierii din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Primăria or. Durlăști împotriva hotărârii din 19 iulie 2022 a

Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

În această ordine de idei se constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza *Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei*; *Kemp vs Luxembourg*; *Diaz Ochoa vs Spania*], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de lege internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticile invocate de către recurentă sunt nejustificate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de Primăria orașului Durlești.

Se menține încheierea din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a Dianei

Butnaru și Asociației Obștești „Juriștii pentru Drepturile Omului”, reprezentați de avocatul Vasili Ciuperca împotriva Primăriei orașului Durlești cu privire la obligarea furnizării informației și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu